

Для цитування: *Розвиток основних напрямів соціогуманітарних наук: проблеми та перспективи* : збірник матеріалів XII Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, 15-16 травня 2025 р. Дніпровський державний технічний університет. 2025. Дніпро. С. 337-341.

## **ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДО МУЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДОШКІЛЬНИКІВ**

**Матвієнко С. І.**

кандидат педагогічних наук, доцент,  
доцент кафедри дошкільної освіти,  
Ніжинський державний університет

Інтеграція освіти України до міжнародного простору зумовлює необхідність реформування усіх її ланок, у тому числі – вищої школи. Зростаючі суспільні запити та конкуренція на ринку праці окреслюють потребу в якісній підготовці фахівців, здатних реалізовувати свій особистісний і професійний потенціал, бути творчим, креативним.

Майбутній вихователь дітей дошкільного віку під час навчання у вузі має реалізувати себе як фахівець, озброєний необхідними компетенціями, знаннями, навичками професійної діяльності, набутих шляхом здобуття педагогічної освіти. Зміст підготовки майбутнього фахівця дошкільної освіти передбачає ряд дисциплін художньо-естетичного циклу, до яких належить і «Теорія і методика музичного виховання». З тим, опанування даного освітнього компоненту програми професійної підготовки не повинно зводитися до засвоєння теоретичних знань або вивчення здобувачами вищої освіти особливостей діяльності музичного керівника при відвідуванні ЗДО. Для успішної реалізації завдань музичного розвитку дошкільників важлива готовність вихователів до такої діяльності.

Викладачу вишу важливо створити систематичну інтеграцію музичного мистецтва в освітній простір, вчити студентів використанню сучасних інноваційних технологій, які базуються на музичному матеріалі

тощо. Окресленням особливостей підготовки майбутніх вихователів до музичного виховання дітей у ЗДО обумовлюється *актуальність даної статті*.

*Виклад основного матеріалу.* У процесі вузівської підготовки майбутній фахівець дошкільної освіти набуває необхідних теоретичних і методичних знань та, що найважливіше, у цей період відбувається становлення його особистості, розвиток творчого потенціалу тощо. Нам імponує думка, висловлена Т. Фасолько, Г. Чорною, Н. Фроленковою стосовно того, яку роль у вузівській підготовці майбутнього вихователя відіграє інтеграція наукових знань з практикою; використання форм практичної роботи, орієнтованої на набуття необхідних вмінь та навичок, заходи, що сприяють формуванню в студентів стійкої мотивації до подальшої роботи з дітьми дошкільного віку [4, с. 663].

Дослідниця С. Матвієнко вказує на те, що вихователь спільно з музичним керівником ЗДО має сприяти забезпеченню реалізації у межах вікових можливостей дітей ряду завдань, зокрема: формування засад музичної культури, розвиток музичних здібностей дітей з метою становлення творчої особистості дитини [3, с. 14].

С. Смолук, аналізуючи специфіку процесу фахової підготовки майбутнього вихователя ЗДО зазначає, що на сьогодні традиційну (класичну) освіту якісно перевищує використання у виші інноваційних технологій. Дослідниця розглядає кілька таких технологій:

- тренінгові технології – зорієнтовані на концептуалізацію практичного досвіду студентів й актуалізацію нагромаджених теоретичних знань (модифікації: тематичні й комплексні тренінги, аналіз конкретних ситуацій, ігрова технологія);

- програмоване навчання – спрямоване на засвоєння (запам'ятовування) добре структурованих і логічно побудованих фреймів, що супроводжуються покроковим контролем і підкріпленням;

- мультимедійні технології, у яких низку функцій викладача виконують технічні засоби навчання (надання інформації повідомлювального,

довідкового й ілюстративного плану, динамічна візуалізація змісту, виконання вправ і тестових завдань, ведення обліку тощо).

Цю ж думку підтримує й М. Вацьо, конкретизуючи процес професійної підготовки вихователів стосовно музичного виховання дошкільників. На думку дослідника, саме використання інноваційних освітніх технологій, що є визнаними в світовій освітній практиці, дозволяють сформувати в майбутнього вихователя соціально активну позицію, креативність [1, с. 80].

М. Вацьо виокремлює низку методів і підходів, які дозволяють підвищити ефективність підготовки майбутніх вихователів до проведення форм та заходів музично-виховної роботи з дошкільниками у ЗДО, зокрема:

- навчання через гру – проведення з дітьми музично-дидактичних та інших видів ігор, а також використання ігрового підходу у роботі з дошкільниками;

- практичні заняття з дітьми – доцільно використовувати під час перебування студентів у ЗДО. Отримані на практиці знання та уміння дозволятимуть студентам застосовувати музичні методики в освітньому процесі;

- музичні майстер-класи – своєрідне середовище для занурення у практичний досвід музичного виховання. такі форми роботи можуть проводити професійні музиканти-педагоги, допомагаючи студентам набувати музичних навичок, наприклад – гри на нескладних музичних інструментах, проводячи вокальні тренування та ритмічні вправи [1, с. 81].

Можна зазначити, що вищезазначена професійна підготовка повинна базуватися на тому, щоб залучати здобувачів освіти до самостійної творчої роботи, яка дозволить розширити музичний світогляд студента, ознайомити його з новаціями в музично-виховній практиці ЗДО шляхом самоосвіти.

Ефективність самостійної роботи напряму залежить від методики її організації. Вона має бути органічним продовженням аудиторної роботи,

поглиблювати теоретичні знання, сприяти набуттю здобувачем освіти знань з методики проведення окремих елементів музично-виховної роботи, яка може здійснюватися музичним керівником і вихователем спільно (наприклад, розучування таночків на заняттях), а також тільки вихователем у самостійній музичній діяльності дітей (наприклад, гра на саморобних музичних інструментах, закріплення вивченої пісні тощо).

Висновок. Проблема, що аналізується у статті, безперечно, потребує подальших розробок, які базуються на новаціях як у педагогіці вищої школи, так і стосовно тих позитивних змін, що відбуваються у музично-виховній практиці ЗДО. Сучасний вихователь – це педагог, озброєний знаннями та вміннями щодо виховання в дітей творчості, прагнення відкривати для себе світ в його красі та різноманітності. Саме такий орієнтир закладається й стосовно процесу музичного виховання, опанування методичних засад якого передбачено у змісті професійної підготовки вихователя ЗДО.

#### **Список використаних джерел:**

1. Вацьо М. Сучасні педагогічні технології підготовки майбутніх вихователів до музичного виховання дітей дошкільного віку. *Інновації в дошкільній і початковій освіті*. 2024. №1. С. 77-84.
2. Матвієнко С.І. Музичне виховання дошкільників в умовах передшкільної освіти. *Наукові записки НДУ ім. М. Гоголя. Серія "Психолого-педагогічні науки"*. 2021. №3. С. 14-21.
3. Смолюк С. В. Використання інноваційних технологій навчання в процесі фахової підготовки майбутнього вихователя закладу дошкільної освіти. *Інноваційна педагогіка*. Одеса, 2022. Вип. 48, т. 2. С. 223–226.
4. Фасолько Т.С., Чорна Г.В., Фроленкова Н.О. Інноваційні підходи у професійній підготовці майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти. *Перспективи та інновації науки (Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»)*. 2022. № 2(7). С. 659-669.